

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра економіки України

Затверджено

На засіданні кафедри економіки
України
економічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 31 серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри проф. Гринів
Л.С.

Силабус з навчальної дисципліни
«Аналіз інвестиційних проектів розвитку територій»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН) другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності Економіка - 051

Назва дисципліни	Аналіз інвестиційних проектів розвитку територій
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, проспект Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки України
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Економіка – 051
Викладачі дисципліни	Ходико Дмитро Ігорович, к.е.н., доцент кафедри економіки України
Контактна інформація викладачів	khodyko.dmitry@gmail.com або kafedra-econ-ukrainy@ukr.net
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Понеділок 13:00-15:00 год. (Економічний факультет, проспект Свободи, 18 ауд. 310) Можливі онлайн консультації. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	http://ukrecon.in.ua/
Інформація про дисципліну	Курс орієнтований на набуття студентами знань та навиків з аналізу та оцінки економічних, соціальних та екологічних ефектів реалізації інвестиційних проектів розвитку територій.
Коротка анотація дисципліни	Цей курс є вибірковою для спеціалізації «Економічне програмування та бізнес-планування, спеціальності 051 – Економіка. Дисципліна викладається в III семестрі магістратури в обсязі 4 кредитів (за Європейською кредитно – трансферною системою).
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Аналіз інвестиційних проектів розвитку територій» є сформулювати у студентів теоретичні знання та практичні навички застосування методів інвестиційного аналізу в контексті прогностичної оцінки економічних, соціальних, екологічних ефектів та ефективності реалізації інвестиційних проектів розвитку територій Основними завданнями вивчення дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> • сформулювати знання теоретико-методологічних основ інвестиційного аналізу; • сформулювати знання основних кількісних та якісних методів аналізу та прогнозування характеристик інвестиційних проектів; • сформулювати розуміння ролі методів інвестиційного аналізу у методичному забезпеченні реалізації інвестиційних стратегій на мезоекономічному рівні;

	<ul style="list-style-type: none"> • сформуувати практичні навички застосування кількісних та якісних методів аналізу інвестиційних проєктів.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовк В.М. Інвестування: навч. Посібник / В.М. Вовк, І.М. Паславська. – Дрогобич: Коло, 2011. – 465 с. 2. Загвойська Л.Д., Маселко Т.Є., Якуба М.М. Економічний аналіз інвестиційних проєктів. Навч. пос. - Львів: Афіша, 2006. - 320 с. 3. Шарп У. Инвестиции: Пер. с англ. / У.Ф. Шарп, Г.Дж.Александр, Дж.В.Бейли – М.: Инфра-М, 2004. – XII, 1028 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біленко Ю.І. Макроекономічні та інституційні фактори залучення прямих іноземних інвестицій та їхній вплив на економічне зростання країн Центральної та Східної Європи / Юрій Біленко // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. - 2012. - Випуск 31. - С. 218–230. 2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – 448 с. 3. Бурдьё П. Формы капитала: Перевод М.С. Добряковой. Научное редактирование – В.В. Радаев // Экономическая социология. – 2005. - Том 6. - №3. С. 60–74. 4. Галасюк В. О «конфликте» критериев IRR и NPV / Валерий Галасюк // Корпоративный менеджмент [Електронний ресурс]. – 2013. – режим доступу: http://www.cfin.ru/finanalysis/invest/npv_vs_irr.shtml 5. Гринів Л.С. Екологічна економіка: Начальний посібник. - Львів: "Магнолія 2006", 2010. – 358 с. 6. Загвойська Л.Д. Сучасні підходи до визначення еколого-економічної ефективності меліоративних проєктів / Загвойська Л. Д., Тиманська О. Б. // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування . – 2012. – Вип. 3(59). – с. 78-90. 7. Коробейников И.О. Экономика природопользования и экономический инструментарий охраны окружающей среды : уч. пособ. / И.О. Коробейников, С.В. Горбунов, А.Н. Никифоров. – Нижний Новгород, 2003. – 237 с. 8. Кравців В.С., Гринів Л.С., Копач М.В., Кузик С.П. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери. Наукове видання. - Львів: НАН України. - ІРД НАН України. - 1999. - 78 с. 9. Маргіта Н.О. Мотиваційні передумови формування регіональної інвестиційної політики // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. - № 3. - Т. 2. – С.

73-78.

10. Матвієнко М.Т. Еколого-економічна ефективність виробництва біогазу на каналізаційних очисних спорудах м. Львова [Електронний ресурс]. / М.Т. Матвієнко, Л.Д. Загвойська // ЭСКО. - №5. – 2011. – режим доступу: http://www.journal.esco.co.ua/2011_5/index.htm

11. Піча В.М. Соціологія [Текст] : підручник / В. М. Піча [та ін.] ; ред. В. М. Піча. - 4-те вид., випр. - Львів : Магнолія 2006, 2008. - 278 с.

12. Програма енергозбереження для населення Львівщини на 2013 - 2016 роки, рішення Львівської обласної ради від 19.02.2013 № 680 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.oblrada.lviv.ua/programs/680.rar>

13. Руденко, В. М. Математична статистика: навч. посібник / В. М. Руденко. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 304 с.

14. Славик Р. В. Формування інвестиційної стратегії розвитку рекреаційного господарства України: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Славик Р.В. ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л., 2013. - 20, [1] с. : табл.

15. Стефанишин О. В. Теорія розвитку людського потенціалу національної економіки: навч. посіб. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. – 306 с.

16. Туниця Ю.Ю. Екоеконіміка і ринок : подолання суперечностей / Ю.Ю. Туниця. – К. : Знання, 2006. – 314 с.

17. Шиян А.А. Теорія ігор: основи та застосування в економіці та менеджменті. Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 164 с.

18. Baron R. Trading CO₂ and electricity in the Baltic Sea region: Report on the simulation of the Baltic Sea Region Energy Cooperation / Richard Baron. – Paris : International Energy Agency, 2002. – 51 p.

19. Caliori A. Investment policy for sustainable development, UNCTAD proposes [Електронний ресурс] / Aldo Caliori. – Center of Concern, 2012. - режим доступу: <https://www.coc.org/rbw/trade-finance-linkages>

20. Deutsche Bank Research. Real assets. A sought-after investment class in times of crisis / Josef Auer, Eric Heymann, Jochen Möbert, Claire Schaffnit-Chatterjee, Antje Stobbe // Current Issues. Global financial markets. – 2012. – режим доступу: www.dbresearch.com

21. Flachaire E. On the origin of the WTA–WTP divergence in public good valuation / Emmanuel Flachaire, Guillaume Hollard, Jason F. Shogren // Theory and Decision. - March 2013. - Volume 74. - Issue 3. – pp. 431-437.

22. Johnson, E. J. Beyond Nudges: Tools of a Choice

	<p>Architecture / Johnson, Eric J., Shu, Suzzane B., Dellaert, Benedict G. C., Fox, Craig R., Goldstein, Daniel G., Haeubl, Gerald, Larrick, Richard P., Payne, John W., Peters, Ellen, Schkade, David, Wansink, Brian, Weber, Elke U. // Marketing Letters. – 2012. - № 23.- С. 487–504.</p> <p>23. Jorion P. Financial Risks Manager’s Handbook / Philippe Jorion. – Hoboken, NJ: John Wiley And Sons, 2003. – 695 с.</p> <p>24. Kaul S. What can we learn from benefit transfer errors? Evidence from 20 years of research on convergent validity / Sapna Kaul, Kevin J.Boyle, Nicolai V.Kuminoff, Christopher F.Parmeter, Jaren C.Pope // Journal of Environmental Economics and Management. - № 66. – 2013. – с. 90–104.</p> <p>25. Stern N. The Economics of Climate Change: The Stern Review / Nicholas Stern. – London : Cambridge University Press, 2007. – 712 p.</p> <p>26. Trade Sustainability Impact Assessment for the FTA between the EU and Ukraine within the Enhanced Agreement. Final Report. – Rotterdam : Ecorys, 2007. – 261 p.</p> <p>UNCTAD. Investment Policy Framework for Sustainable Development. – United Nations, 2012. – 73 с.</p>
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять; 88 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Студенти матимуть змогу застосовувати методи інвестиційного аналізу в контексті прогностичної оцінки економічних, соціальних, екологічних ефектів та ефективності реалізації інвестиційних проектів розвитку територій, обґрунтовувати пропозиції щодо реалізації територіальних інвестиційних стратегій
Ключові слова	Бюджет початкових інвестицій, грошові потоки, життєвий цикл, ставка дисконтування, чиста приведена вартість, внутрішня норма дохідності, аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, сценарна матриця, ринкові соціально-екологічні ефекти, позаринкові соціально-екологічні ефекти, готовність платити, готовність одержувати, горизонтальні інвестиції, вертикальні інвестиції, інвестиційний паспорт громади, інвестиційна пропозиція, проектна пропозиція, інноваційна пропозиція.
Формат курсу	Очний та на електронних платформах
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи аналізу інвестиційних проектів (3 год) <ol style="list-style-type: none"> 1.1.Основні поняття інвестиційного аналізу 1.2.Характеристики інвестиційних проектів 1.3.Критерії ефективності інвестиційних проектів 2. Управління ризиками реалізації інвестиційних проектів розвитку територій (5 год) <ol style="list-style-type: none"> 2.1.Класифікація ризиків реалізації інвестиційних

	<p>проектів</p> <p>2.2.Основні методи оцінки та управління фінансовими ризиками</p> <p>2.3.Сценарна методика аналізу ризиків реалізації інвестиційних проектів</p> <p> 2.3.1.Аналіз чутливості</p> <p> 2.3.2.Аналіз сценаріїв</p> <p> 2.3.3.Аналіз рівноваги в сценарній матриці</p> <p>2.4.Рейтингові методи оцінки інвестиційних ризиків</p> <p>2.5.Основні поняття управління ризиками інвестиційних проектів</p> <p>3. Оцінка соціально-екологічного ефекту інвестиційних проектів розвитку територій (4 год)</p> <p> 3.1.Роль прогнозування соціально-екологічного ефекту в стратегічному плануванні</p> <p> 3.2.Аналіз ринкових соціально-екологічних ефектів</p> <p> 3.3.Аналіз позаринкових соціально-екологічних ефектів</p> <p>4. Аналіз інвестиційної привабливості регіону (2 год)</p> <p> 4.1.Інвестиційна привабливість в контексті стратегії сталого розвитку територій</p> <p> 4.2.Фактори інвестиційної привабливості регіонів</p> <p> 4.3.Методи аналізу інвестиційної привабливості регіону</p> <p>5. Практика складання інвестиційного паспорту територіальних громад (2 год)</p> <p> 5.1.Інвестиційний паспорт та маркетингова стратегія громади</p> <p> 5.2.Структура інвестиційного паспорта</p> <p> 5.3.Методи формування та представлення інвестиційних пропозицій</p> <p> 5.3.1.Greenfield/brownfield</p> <p> 5.3.2.Проектна пропозиція за методикою Кабінету міністрів</p> <p> 5.3.3.Інноваційна пропозиція</p> <p> 5.4.Ключові показники інвестиційних проектів у складі паспорту</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, за результатами контролю поточної успішності
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з економіки територіальних громад та бізнес-планування.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	На лекційних заняттях використовуються методи бесіди, пояснення, проблемного викладу, обговорення та аналіз попереднього досвіду учасників магістерської навчальної групи. Широко застосовується роздатковий матеріал, що містить фактичну, цифрову, ілюстративну інформацію. З

		повторного складання	
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу (виставляється, якщо студент отримує оцінку «незадовільно» на талоні «К»)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види капіталу 2. Основні характеристики інвестиційних проектів: початкові інвестиції, грошовий потік, період окупності 3. Основні характеристики інвестиційних проектів: життєвий цикл, ставка дисконтування 4. Методи обчислення дисконтної ставки. 5. Економічна сутність базової складової дисконтної ставки 6. Основні критерії економічної ефективності інвестиційного проекту 7. Чиста приведена вартість, її обчислення та застосування 8. Внутрішня ставка дохідності, її обчислення та застосування 9. Контур чистої приведеної вартості, його побудова та застосування 10. Додаткові критерії економічної ефективності 11. Макроекономічні фактори вибору ставки дисконтування 12. Класифікація інвестиційних ризиків: грошові ризики 13. Класифікація інвестиційних ризиків: ризики вкладення капіталу 14. Класифікація інвестиційних ризиків: організаційні ризики 15. Ймовірно-теоретичний підхід до аналізу інвестиційних ризиків, його застосування 16. Аналіз чутливості до ризиків 17. Аналіз сценаріїв. Теоретико-ігровий аналіз ризиків проекту 18. Обґрунтування кредитного рейтингу держави 19. Рейтингова шкала S&P, її співвідношення з іншими шкалами 20. Ймовірність суверенного дефолту за S&P, її зміст та застосування 21. Ймовірність зміни суверенного рейтингу за S&P, її 		

	<p>зміст та застосування.</p> <p>22. Проблема залучення ризикових інвестицій у економіку</p> <p>23. «Стейкхолдерний підхід» в аналізі соціально-екологічних ефектів інвестиційного проекту</p> <p>24. Методи аналізу ринкових соціально-екологічних ефектів інвестиційного проекту</p> <p>25. Аналіз позаринкових соціально-екологічних ефектів інвестиційного проекту методом витрат заміщення (виявлених уподобань)</p> <p>26. Аналіз позаринкових соціально-екологічних ефектів інвестиційного проекту методом сурогатних ринків (висловлених уподобань)</p> <p>27. Проблеми аналізу «готовності платити» та «готовності отримувати компенсацію»</p> <p>28. Порівняльний аналіз методів аналізу ринкових та позаринкових соціально-екологічних ефектів інвестиційного проекту</p> <p>29. Проблема «перенесення оцінки вигод»</p> <p>30. Порівняння теорії інтегрального еколого-економічного ефекту та фізико-економічної теорії природного капіталу</p> <p>31. Основні методи управління інвестиційними ризиками</p> <p>32. Концепція інвестиційної політики для сталого розвитку ООН</p> <p>33. Методи формування інвестиційної стратегії</p> <p>34. Поняття, види та чинники інвестиційної привабливості регіону</p> <p>35. Рейтинговий аналіз інвестиційної привабливості регіону</p> <p>36. Сутність та призначення інвестиційного паспорту територіальної громади</p> <p>37. Структура інвестиційного паспорту</p> <p>38. Місце та роль характеристики ресурсів території у інвестиційному паспорті громади</p> <p>39. Місце та роль інвестиційних пропозицій у інвестиційному паспорті громади</p> <p>40. Методи представлення інвестиційних пропозицій у інвестиційному паспорті</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>